

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баян-Өлгий аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2023/177/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Баян-Өлгий аймаг

2023 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Х.Еркебулан

Утас: 92921881 Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
4. Аудитын тайлан.....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ГАЗРЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Г.АМАНТАЙ
ТАНАА

2023.02.24 № 155
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

2022 оны санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлог асуудал байхгүй. 505.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бий болсон байна.

Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>122,996,837.94</u>	<u>39,155,289.04</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	6,241,269.60	9,588,019.60
354	Хангамжийн материал	6,241,269.60	9,588,019.60
35410	Бичиг хэргийн материал	571,050.00	3,522,600.00
35420	Аж ахуйн материал	4,570,220.00	4,965,420.00
35470	Бусад хангамжийн материал	1,099,999.60	1,099,999.60
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	116,755,568.34	29,567,269.44
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/	116,755,568.34	29,567,269.44
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>82,424,047.40</u>	<u>576,060,705.47</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	82,424,047.40	576,060,705.47
392	Биет хөрөнгө	74,744,047.40	70,452,705.47
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	117,937,075.00	117,937,075.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(89,657,075.00)	(93,017,075.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	99,595,194.92	114,522,944.92
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(63,404,722.10)	(75,999,695.11)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	43,074,001.00	43,074,001.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,800,426.42)	(36,064,545.34)
393	Биет бус хөрөнгө	7,680,000.00	505,608,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(550,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	7,680,000.00	505,608,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>205,420,885.34</u>	<u>615,215,994.51</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>205,420,885.34</u>	<u>615,215,994.51</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	205,420,885.34	615,215,994.51
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	253,829,745.73	253,829,745.73
51101	Өмч: - төрийн	253,829,745.73	253,829,745.73
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(62,811,760.39)	346,983,348.78
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(125,510,004.25)	(62,811,760.39)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	62,698,243.86	409,795,109.17
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	14,402,900.00	14,402,900.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>205,420,885.34</u>	<u>615,215,994.51</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,714,965,983.38	6,943,369,102.88
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	162,040,707.38	684,546,152.88
120	Нийтлэг татварын бус орлого	162,040,707.38	684,546,152.88

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	162,040,707.38	684,546,152.88
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	162,040,707.38	684,546,152.88
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,552,925,276.00	6,258,822,950.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,119,684,300.00	6,064,124,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,119,684,300.00	6,064,124,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	433,240,976.00	194,698,450.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	120,145,368.00	77,845,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	313,095,608.00	115,811,850.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,041,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,649,242,327.36	6,525,893,993.71
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,649,242,327.36	6,525,893,993.71
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	900,625,201.42	852,279,735.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	330,845,323.68	348,541,667.81
210101	Үндсэн цалин	203,039,435.54	219,530,595.25
210102	Нэмэгдэл	107,650,630.42	87,295,993.56
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,155,257.72	19,375,000.00
210104	Урамшуулал	8,000,000.00	22,340,079.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,927,353.34	41,902,092.82
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,968,358.69	28,723,838.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,858,153.23	3,294,567.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,286,282.61	2,635,653.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	571,870.65	658,913.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,242,688.16	6,589,119.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,841,152.04	25,080,821.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,998,118.00	2,256,352.00
210302	Түлш, халаалт	21,085,016.04	22,045,845.00
210303	Цэвэр, бохир ус	758,018.00	778,624.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	166,872,501.79	276,936,201.98
210401	Бичиг хэрэг	15,544,438.00	6,542,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,802,550.00	4,725,375.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	443,210.00	521,675.20
210404	Ном, хэвлэл	6,000,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	22,766,800.00	116,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	498,900.00	2,088,900.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	101,816,603.79	262,942,151.78
2105	Нормативт зардал	1,900,000.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,900,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,186,560.00	30,600.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	8,186,560.00	30,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,032,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	4,032,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24,413,855.00	612,120.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	24,413,855.00	612,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	294,606,455.57	159,176,231.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	471,800.00	9,777,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	277,556,768.00	130,180,090.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	16,577,887.57	19,219,091.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,748,617,125.94	5,673,614,258.17
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,368,140,038.00	5,400,083,639.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,166,715,988.00	1,440,138,239.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,201,096,050.00	3,915,820,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	328,000.00	44,125,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	380,477,087.94	273,530,619.17
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	380,477,087.94	273,530,619.17
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>65,723,656.02</u>	<u>417,475,109.17</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,025,412.16	7,680,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,025,412.16	7,680,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(3,025,412.16)	(7,680,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>62,698,243.86</u>	<u>409,795,109.17</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>3,552,925,276.00</u>	<u>6,258,822,950.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>3,552,925,276.00</u>	<u>6,258,822,950.00</u>
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,119,684,300.00	6,064,124,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,119,684,300.00	6,064,124,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	433,240,976.00	194,698,450.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	120,145,368.00	77,845,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	313,095,608.00	115,811,850.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,041,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>3,530,225,276.00</u>	<u>6,246,922,950.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,530,225,276.00	6,246,922,950.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	781,608,150.06	572,333,691.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	330,845,323.68	348,541,667.81
210101	Үндсэн цалин	203,039,435.54	219,530,630.67
210102	Нэмэгдэл	107,650,630.42	87,295,993.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,155,257.72	19,374,970.90
210104	Урамшуулал	8,000,000.00	22,340,073.11
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	40,927,353.34	41,902,092.82
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,968,358.69	28,723,818.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,858,153.23	3,294,567.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,286,282.61	2,635,653.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	571,870.65	658,913.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,242,688.16	6,589,139.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,841,152.04	24,913,147.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,998,118.00	2,088,678.00
210302	Түлш, халаалт	21,085,016.04	22,045,845.00
210303	Цэвэр, бохир ус	758,018.00	778,624.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	64,433,338.00	11,399,500.20
210401	Бичиг хэрэг	15,025,378.00	6,471,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,802,550.00	1,806,225.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	443,210.00	521,675.20
210404	Ном, хэвлэл	6,000,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	22,766,800.00	116,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	395,400.00	2,484,100.00
2105	Нормативт зардал	1,900,000.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,900,000.00	-
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,186,560.00	30,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	8,186,560.00	30,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,032,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	4,032,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24,413,855.00	612,120.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	24,413,855.00	612,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	278,028,568.00	144,934,564.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	471,800.00	9,107,550.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	277,556,768.00	135,827,014.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,748,617,125.94	5,674,589,258.17
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,368,140,038.00	5,401,058,639.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,166,715,988.00	1,435,604,591.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,201,096,050.00	3,920,354,048.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	328,000.00	45,100,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	380,477,087.94	273,530,619.17
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	380,477,087.94	273,530,619.17
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>22,700,000.00</u>	<u>11,900,000.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	22,700,000.00	11,900,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	22,700,000.00	11,900,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	22,700,000.00	11,900,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	22,700,000.00	11,900,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(22,700,000.00)</u>	<u>(11,900,000.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын уулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	253,829,745.73	18,286,100.00	-129,393,204.25	0.00	142,722,641.48
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	3,883,200.00	0.00	3,883,200.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	253,829,745.73	18,286,100.00	-125,510,004.25	0.00	146,605,841.48
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	-3,883,200.00	0.00	0.00	-3,883,200.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	62,698,243.86	0.00	62,698,243.86
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	253,829,745.73	14,402,900.00	-62,811,760.39	0.00	205,420,885.34
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	253,829,745.73	14,402,900.00	-62,811,760.39	0.00	205,420,885.34
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	253,829,745.73	14,402,900.00	-62,811,760.39	0.00	205,420,885.34

D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин элгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	409,795,109.17	0.00	409,795,109.17
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	253,829,745.73	14,402,900.00	346,983,348.78	0.00	615,215,994.51

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,064,124,500.00	5,792,741,340.83
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,064,124,500.00	5,792,741,340.83
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	441,759,800.00	436,582,701.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	330,062,200.00	329,036,672.81
210101	Үндсэн цалин	217,338,300.00	219,530,630.67
210102	Нэмэгдэл	64,023,000.00	67,790,998.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	20,675,000.00	19,374,970.90
210104	Урамшуулал	28,025,900.00	22,340,073.11
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,310,300.00	41,287,087.82
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,397,700.00	28,108,813.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,728,200.00	3,294,567.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,982,500.00	2,635,653.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	745,600.00	658,913.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,456,300.00	6,589,139.88
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,705,600.00	24,913,147.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,533,400.00	2,088,678.00
210302	Түлш, халаалт	22,045,900.00	22,045,845.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,126,300.00	778,624.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,771,400.00	6,589,500.20
210401	Бичиг хэрэг	1,824,600.00	1,661,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,000,300.00	1,806,225.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	482,500.00	521,675.20
210404	Ном, хэвлэл	185,500.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,814,600.00	116,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,463,900.00	2,484,100.00
2105	Нормативт зардал	-	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,108,900.00	10,030,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,000,000.00	10,000,000.00

210604	Урсгал засвар	108,900.00	30,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,098,300.00	612,120.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,098,300.00	612,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,703,100.00	24,113,574.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,292,100.00	9,107,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,411,000.00	15,006,024.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,622,364,700.00	5,356,158,639.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,622,364,700.00	5,356,158,639.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,625,225,700.00	1,435,604,591.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	3,996,811,000.00	3,920,354,048.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	328,000.00	200,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	6,064,124,500.00	5,792,741,340.83
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	6,064,124,500.00	5,792,741,340.83
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	6,064,124,500.00	5,792,741,340.83
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0	0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	29	23
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	21	15
620003	Үйлчлэх ажилтан	7	7
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	29	23
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	22	16
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7	7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	192,550,990.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	192,550,990.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	147,650,990.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	19,504,995.00
210102	Нэмэгдэл	19,504,995.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	615,005.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	615,005.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,810,000.00
210401	Бичиг хэрэг	4,810,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,900,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,900,000.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,820,990.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	120,820,990.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	44,900,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	44,900,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	44,900,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	194,698,450.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	194,698,450.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	77,845,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	115,811,850.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,041,400.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Баян-Өлгий аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын эрхэм зорилго нь “Хөгжлийн чиг хандлага, нийгэм, соёлын үнэт зүйл, хэрэгцээнд нийцүүлэн боловсролын тэгш хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг хэрэгжүүлэх, таатай орчин бүрдүүлэх замаар бие даан сурах, ажиллах, амьдрах чадвартай, эрүүл чийрэг, эрдэм боловсролтой, эх оронч, хөрвөх чадвартай, бүтээлч иргэнийг төлөвшүүлж, боловсролын чанарт ахиц гаргахад оршино” гэсэн чиг үүрэгтэйгээ нийцсэн зорилго зорилт дэвшүүлж хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын зорилт:

- Хүний эрх, эрх чөлөө, нэр төр, ардчиллын үнэт зүйлс, үндэсний түүх, хэл, соёл, өв уламжлал, зан заншлыг хүндэтгэн хүн бүрд чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломж бүрдүүлж, боловсролыг хувь хүний хөгжил, гэр бүлийн амьдралын баталгаа болгоно.
- Суралцагчдад ээлтэй, чанартай үйлчилгээ үзүүлэх сургалтын орчныг бүрдүүлж, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, боловсролын үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй, эрсдэлд бүлгийн суралцагчийг сургууль, цэцэрлэгт сурах, хэгжихэд нь дэмжлэг үзүүлж боловсролд тэгш хамруулна.
- Цахим сургалтын санг хөгжүүлж, сургалтын хөтөлбөр, агуулга, хичээл боловсруулан, хэрэглэгдэхүүн бэлтгэн туршиж бүх насны иргэдэд суралцах боломжийг бүрдүүлнэ.
- Багш, мэргэжилтний мэргэжлийн ур чадвар, нэр хүнд, ёс зүй, шаардлага, хариуцлагыг өндөржүүлэн, мэдээлэл харилцааны технологи ашиглах ур чадварыг дээшлүүлж, ажлын байранд тасралтгүй хөгжүүлж, тэдний ажлыг үнэлэх, урамшуулах тогтолцоог нэвтрүүлнэ.
- Орон нутгийн онцлогоос хамаарч хос хэлний сургалтын бодлого, хөтөлбөр, олон хэлт боловсролын арга зүйг туршин хэрэгжүүлж, дэлгэрүүлнэ.

- Монгол хэлний сургалтыг сайжруулах цогц бодлого боловсруулан хэрэгжүүлнэ.
- Сургууль, цэцэрлэгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, шинээр цэцэрлэг, сургууль барих ажлыг холбогдох төрийн байгууллагуудтай хамтран хэрэгжүүлнэ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Тус байгууллага нь үйл ажиллагаандаа дараах хууль журмыг ашигладаг байна. Үүнд:

- ❖ Төсвийн тухай хууль
- ❖ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- ❖ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- ❖ Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль
- ❖ Боловсролын тухай хууль
- ❖ Бага, дунд боловсролын тухай хууль
- ❖ Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хууль
- ❖ Шилэн дансны тухай хууль
- ❖ Татварын тухай хууль
- ❖ Нийгмийн даатгалын тухай хууль гэх мэт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах *шаардлагагүй* гэж үзлээ. Тус байгууллагад дотоод аудитын нэгж ажилладаггүй. Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас тайлант онд шалгалт хийгдээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Монгол Улсын Боловсрол, Соёл, Шинжлэх ухаан, Спортын сайдын 2017 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн А/40 тоот тушаалаар баталсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг" батлагдсан ба "Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг"-ийг салбарын байгууллагын хэмжээнд мөрдөж байна.

Тус газрын хэмжээнд мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 409.8 сая төгрөгөөр буюу 99.5 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага			
Бараа материал	122,996.8	39,155.3	-83,841.5
Үндсэн хөрөнгө	82,424.0	576,060.7	493,636.7
Нийт хөрөнгө	205,420.8	615,216.0	409,795.2
Өр төлбөр			
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	205,420.8	615,216.0	409,795.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	205,420.8	615,216.0	409,795.2

Дээрх хүснэгтээс харахад өмнөх оноос бараа материал, үндсэн хөрөнгө, , Засгийн газрын хувь оролцоо данс өссөн үзүүлэлттэй байна.

Бараа материалын данс оны эхэнд 123.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба төсвийн хөрөнгөөр нийт 22.5 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч 175.9 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэгүй хүлээн авч, 282.2 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст 39.2 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 268.8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба төсвийн хөрөнгөөр 14.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авч, 505.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 7.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг Засаг даргын захирамжаар Шүүхийн шинжилгээний албанд балансаас баланст шилжүүлсэн байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 615.2 сая төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 409.8 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн болон үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлттэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус газрын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 6064.1 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, нийт зарлагыг 6064.1 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 10.7 сая төгрөгөөр нэмж, 6064.1 сая төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь ажилчдын орон тооны зардлаар төсөвлөсөнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд 6064.1 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр үйл ажиллагаа явуулж, гүйцэтгэлээр үйл ажиллагаандаа 5792.7 сая төгрөгийг зарцуулж, 271.3 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 6064.1 сая төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 5792.7 сая төгрөгийн санхүүжилт зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 5792.7 сая төгрөг буюу 95.2 хувьтай байгаа нь ажил олгогчоос олгох тэтгэмжийн зардлаас 271.3 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэн шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80801-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	441.5	441.5	-	100.0
2	80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	5622.6	5351.2	-271.3	95.2
	Дүн	6064.1	5792.7	-271.3	97.6

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Боловсрол, Шинжлэх Ухааны Яамнаас 115.8 сая төгрөг, Аймгийн Засаг даргын тамгын газраас 77.8 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч, үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлогоос 1.0 сая төгрөг оруулсан байна.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшилд 19.5 сая төгрөг, нийгмийн даатгалын шимтгэлд 0.6 сая төгрөг, бичиг хэрэгт 4.8, багаж, техник хэрэгсэл зардалд 1.9 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 120.8 сая, нийт 192.5 сая төгрөгийг зарцуулж, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас 2.1 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Боловсрол, шинжлэх ухааны газарт 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баян-Өлгий аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 28 тоот дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 3552.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 53.3 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор цалин, тээвэр шатахуун, хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх, тэтгэвэрт гаргахад олгоход олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдын тэтгэмж зэрэг зардлыг хэмнэлттэй зарцуулсан байна.

Тухайлбал: цалингийн зардлаас 1.0 сая төгрөг, тээвэр шатахууны зардлаас 0.2 сая төгрөг, хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал зардлаас 1.7 сая төгрөг, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх зардлаас 0.2 сая төгрөг, тэтгэвэрт гаргахад олгоход олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж зардлаас 189.6 сая төгрөг, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдын тэтгэмжийн зардлаас 76.5 сая төгрөгийг хэмнэсэн байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа зөрчил гараагүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд Шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгахад хуулийн дагуу мэдээллээ хугацаанд нь бүрэн оруулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Боловсрол, шинжлэх ухааны газарт 2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 13.6 сая төгрөгийн 1 заалттай зөвлөмж, 1.8 сая төгрөгийн 1 заалттай албан шаардлага өгсөн. Зөрчлийг арилгаж зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлтийг Боловсрол, соёл урлагийн газрын 2022.10.06 №354 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	1	1.8	1	1.8	100
Зөвлөмж	1	13.6	1	13.6	100
Нийт дүн	2	15.4	2	15.4	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл гараагүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Нийт зөрчил		Үүнээс									
		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Дүн										
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил										
Дүн										
Нийт дүн										